

Budapest, 2015. április 21.

Varga Mihály
miniszter úr részére

Nemzetgazdasági Minisztérium
1051 Budapest
József nádor tér 2-4.

Tárgy: szállodák versenyképességének javítására szakmai egyeztetés kezdeményezése

Tisztelt Miniszter Úr!

A hazai szállodai kapacitás mintegy 70%-át felelősen képviselő Magyar Szállodák és Éttermek Szövetsége nevében az alábbi ügyben fordulunk Miniszter Úrhoz:

A hazai szállodai ipar legnagyobb problémája, hogy – a 2011 óta tapasztalt, s 2015 első hónapjaiban is folytatódó kedvező forgalomnövekedés ellenére – nagyon alacsony a magyarországi szállodák jövedelmezősége.

A szállodai vállalkozások gyenge rentabilitását – egyebek mellett – a szállodai kínálatnak az elmúlt közel másfél évtizedben a kereslettel összhangban nem levő növekedése, a kereslet összetételében végbement kedvezőtlen változások, a fentiek következtében kialakult egészségtelen árverseny, a mindezek eredményeként a fenntartható működést ellehetetlenítő rendkívül alacsony szállodai árszínvonal, ezzel párhuzamosan a szállodákat érintő ÁFA kulcsok folyamatos, jelentős emelése, az üzemelési költségeknek a bevételeket meghaladó növekedése okozta.

Mindezeket igazolja, hogy – a KSH adatai szerint – bár az utóbbi években végbement örvendetes keresletélénkülés eredményeként a szállodák átlagos foglaltsága 2014-ben minden korábbit meghaladva 51,8% lett (ezzel is az európai mezőny második felében foglalunk csak helyet), az inflációval korigált nettó átlag szobaár az 5* kategóriában több, mint 50%-kal, a 4* kategóriában több, mint 40%-kal, a 3* kategóriában több, mint 20%-kal alacsonyabb volt az ezredforduló évében elértnél, amely egyben azt jelenti, hogy 5* és 4*-os kategóriákban (e két kategória adja a szállásdíj bevétel mintegy 75%-át) először 2014-ben sikerült meghaladnunk a 2000. évi egy szobára jutó bevételt nominálértéken.

A piaci viszonyoknak a hazai szállodaipar számára kedvezőtlen alakulása mellett az adórendszerben végbement változások tovább rontották a szállodák jövedelmezőségét. Gondolunk itt a szobakiadást terhelő 18%-os, illetve a vendéglátást és egyéb szolgáltatásokat terhelő 27%-os ÁFA kulcsra, a piaci teljesítményektől függetlenül, az utóbbi években többször emelt önkormányzati adókra (pl. építményadó). 2004-ig mind a vendéglátás, mind a szállásdíj ÁFA kulcsa 12% volt.

Ezek együttes hatása, hogy szállodáink gazdaságosan fenntartható üzemelése nem biztosított, aminek következtében a hazai hotelek működtetői évek óta létszámleépítésre, olcsó, kevésbé képzett munkaerő foglalkoztatására kényszerülnek, nem képesek finanszírozni a szükséges felújításokat, fejlesztéseket. Mindez a szolgáltatások minőségének, a versenyképesség romlásával jár, s negatívan hat a – szolgáltatások minőségére büszke - teljes magyar turizmusra is, ellehetetleníti a hosszú távú fenntarthatóságot.

Ezen a helyzeten kívánt javítani a Magyar Szállodák és Éttermek Szövetsége, amikor 2014-ben megbízta a Századvég Gazdaságkutató Zrt.-t egy olyan tanulmány elkészítésével, amely – szállodai adatok gyűjtését követően - elemzi a hazai szállodaipar fentiekben vázolt helyzetének okait, vizsgálja a nemzetközi példákat, s olyan javaslatot készít a szobakiadást terhelő 18%-os ÁFA kulcs csökkentésére, amely egyúttal a költségvetés bevételeit is figyelembe veszi, azaz aminek eredményeként nem csökkennek a szállodaipar ÁFA befizetései.

Tájékoztatásul levelünkhöz csatoljuk a Századvég Zrt. által készített tanulmány Vezetői összefoglalóját. Az ebben megfogalmazott gazdaságpolitikai modell javaslatból a következőket emeljük ki:

- A szobakiadás ÁFA kulcsa a jelenlegi 18%-ról 5%-ra csökken.
- A nettó szoba árbevételre 6% marketing hozzájárulás kerül bevezetésre, amit a Magyar Turizmus Zrt. használ fel kizárólag Magyarország nemzetközi turizmus marketingjének erősítésére, ezzel a nemzeti marketing a költségvetéstől függetlenül magasabb keretekkel kiszámíthatóbbá válik.
- Az alacsonyabb ÁFA kulcs következtében kieső költségvetési bevételt a fenti marketing hozzájárulás felhasználásával erősödő promóciós tevékenység eredményeként érkező nagyobb számú külföldi vendég költsége – ennek adótartalma – ellensúlyozza.

A szállásdíj bevétel közgazdasági szempontból történő egyedi viselkedésének bemutatására fentieket még a következőkkel egészítjük ki:

- Szállodáink szállásdíj bevételének több mint kétharmada a külföldi vendégek költsége, ami „export” bevételnek tekinthető.
- Ezért az EU-ban a szállodai szobakiadásnál alkalmazott átlagosan 10%-os (egész pontosan átlagosan 9,6%-os szállásdíjat fizet egy átlagos európai uniós hotelben a szállóvendég) ÁFA kulcsot lényegesen meghaladó 18% ÁFA mintegy „export vámként” funkcionál, azaz nemzetközileg versenyhátrányt okoz szállodaiparunk számára (hiszen a hagyományos exporttal szemben ebben az ágazatban az ÁFA az export ár része). Ez az egyetlen ágazat, egyetlen tevékenység (szállásdíj), ahol az ÁFA kétharmad részben nemzetközi versenyképességet rontó tényező, és nem a belföldi újraelosztás, adóztatás eszköze.
- Az ÁFA kulcsnak – a tanulmányban – javasolt csökkentése, a marketing hozzájárulás bevezetése jelentős gazdaságélénkítő, munkahelyteremtő hatást eredményezne nem csak az ágazatban, hanem multiplikátor hatásán keresztül az egyéb turisztikai szolgáltatóknál, beszállítóknál is, ahogy ezt a nemzetközi tapasztalatok is igazolták. A fentiek megvalósulása esetén már rövid távon is többletet könyvelhet el a költségvetés.

Tisztelt Miniszter Úr,

Kérjük, szíveskedjék lehetővé tenni, hogy egy személyes megbeszélés keretében a hazai szállodaipar helyzetével kapcsolatos fontos kérdésekben, a Századvég Zrt. által készített tanulmányban megfogalmazott javaslatokkal kapcsolatban véleményünket részletesen is kifejtessük.

Üdvözlettel

dr. Niklai Ákos
elnök

Melléklet: Századvég Zrt. tanulmány Vezetői összefoglaló